

Програмові вимоги з курсу Загальна психологія

1. Свідомість людини. Базові складові свідомості: понятійні знання, самосвідомість, цілепокладання, ставлення. Підсвідомі й несвідомі феномени у психіці людини.
2. Основні функції психіки з позицій теорії еволюції Ч. Дарвіна.
3. Основний психологічний зміст сигнального зв'язку (умовного рефлексу).
4. Предмет загальної психології. Місце загальної психології в структурі психологічних знань.
5. Методологічні принципи в психології. Методи загальної психології.
6. Психофізіологічна проблема (співвідношення мозку і психіки). Зв'язок мозку і психіки за принципом кодування інформації.
7. Електричні подразнення (вживлені електроди) та електроенцефалограма (ЕЕГ) як методи вивчення мозку і психіки.
8. Вплив на мозок і психіку людини психотропних речовин.
9. Функції, види та властивості уваги.
10. Відчуття. Рецептор. Аналізатор. Перекодування в аналізаторі. Модальність відчуття. Синестезія.
11. Екстероцептивні відчуття. Дистантні і контактні відчуття.
12. Інтероцептивні відчуття. Органічні і пропріоцептивні відчуття.
13. Співвідношення сили подразника та інтенсивності відчуття. Пороги відчуттів. Чутливість органу чуття. Закон Бугера-Вебера. Закон Вебера-Фехнера. Сенсibiliзація.
14. Предметність (об'ємність) сприймання та її фактори (перспективне скорочення, перекривання, розподіл світла й тіней, повітряна перспектива, руховий паралакс).
15. Структурність сприймання та її фактори (перепади світла й тіней та забарвлень, близькість, подібність, плавність, неперервність, завершеність, простота, симетричність).
16. Цілісність сприймання. Сенсомоторна схема. Перцептивна модель.
17. Константність і вибірковість сприймання. Перцептивна модель.
18. Уява. Уявлення. Види уяви. Фантазія.
19. Властивості образів уяви. Чинники образів уяви.
20. Функціональна сутність інтелекту і мислення. Види мислення.
21. Наочно-дійове мислення. Сенсомоторний інтелект. Наочно-образне мислення.
22. Понятійне мислення. Зв'язки мислення і мовлення. Слово як знак.
23. Мисленнєві операції: аналіз і синтез, порівняння, абстрагування, узагальнення, конкретизація.
24. Функціональна сутність пам'яті. Види пам'яті.
25. Мнемічні процеси. Закономірності пам'яті.
26. Емоція. Основні і самостійні емоції. Афект. Настрій.
27. Емоційна складова стресу. Дистрес. Еустрес.

28. Почуття. Вищі почуття: моральні, релігійні, патріотичні (почуття етнічної ідентичності), естетичні.
29. Особистість. Основні структурно-функціональні блоки особистості.
30. Задатки і здібності особистості.
31. Темперамент особистості. Психологічні властивості темпераменту.
32. Конституційно-антропометрична концепція Е. Кречмера.
33. Конституційно-антропометрична концепція У. Шелдона.
34. Мотиваційна динаміка стосунків між особистістю і тоталітарним режимом. Конформізм і його види. «Втеча в Натовп».
35. Соціальні фактори мотивації особистості в демократичному суспільстві. «Втеча від Свободи». «Позитивна Свобода».
36. Основний психологічний зміст духовності, моральності, совісті особистості.
37. Основний психологічний зміст характеру особистості.
38. Воля у структурі характеру. Вольові процеси і стани. Вольова регуляція.
39. Я-концепція як складова характеру особистості. Формула В. Джемса.
40. Діяльність як спосіб існування людини. Будова, форми та види діяльності.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
2. Москалець В. П. Загальна психологія: лекції для студентів спеціальності «психологія». Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2021. 240 с.
3. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 364 с.
4. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ-Івано-Франківськ: «Нова Зоря», 2020. 436 с.
5. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник для студентів спеціальності «психологія». Київ: Ліра-К, 2023. 564 с. Перероблено і доповнено у 2024 р. Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2024. 564 с. (33 друк. арк.)
6. Увага. Відчуття. Сприймання. Пам'ять. – Класичні наукові праці [текст]: хрестоматія / концепція та авторизований переклад з англійської, німецької, французької – В. П. Москалець. Івано-Франківськ: Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2025. 107 с. (4, 2 друк. арк.) <http://hdl.handle.net/123456789/20284>
7. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. Підручник у 2 т. К.:Алерта, 2011. Т.1. 496с.

8. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. Підручник у 2 т. К.:Алерта, 2013. Т.2. 758с.

9. Савчин М. В. Загальна психологія: підручник. Київ: «Академія», 2018. 344 с.

Програмові вимоги з курсу Диференціальна психологія

1. Диференціальна психологія як галузь психологічної науки, її предмет і завдання. Поняття психологічної норми.
2. Внесок Ф. Гальтона в розробку проблематики диференціальної психології.
3. Методи диференціальної психології. Психогенетичні методи. Генеалогічний метод. Метод прийомних дітей. Близнюковий метод. Канали отримання інформації про індивідуальність.
4. Номотетичний та ідіографічний підходи у дослідженні психології індивідуальності
5. Взаємодія середовища та спадковості. Сучасне розуміння спадковості та середовища. Теорії про вплив середовища і спадковості.
6. Індивідуальність – інтегральна біопсихосоціальна характеристика людини. Співвідношення понять: людина, організм, індивід, особистість.
7. Стать у структурі індивідуальності. Стетева ідентичність. Стетеворольові стереотипи.
8. Теорії і концепції розвитку статевої ідентичності. Еволюційна теорія статевого диморфізму В.А. Геодакяна. Нейроандрогенетична теорія Л.Елліса. Міжстатеві відмінності у психологічних якостях.
9. Акцентуації характеру як відповідь особистості на фрустрації.
10. П'ятифакторна модель вивчення особистості.
11. Класифікація психологічних типів за К. Юнгом. Теорія рис Г.- В.Олпорта. Риси особистості в теорії Р.- Б.Кеттела.
12. Диференціальна когнітологія у структурі диференціально-психологічних досліджень.
13. Задатки-здібності-обдарованість у структурі індивідуальності.
14. Типи інтелектуальних здібностей. Конвергентні здібності. Дивергентні здібності. Научуваність.
15. Типи інтелектуальної обдарованості. Компетентність. Талант. Мудрість. Геніальність.
16. Інтелект у структурі індивідуальності. Види інтелекту. Поточний інтелект. Кристалізований інтелект. Тестологічні підходи до інтелекту. Коефіцієнт інтелекту.
17. Однофакторний підхід до інтелекту (К.Спірмен, Р.Б.Кеттел, Дж. Равен, Д. Векслер). Багатофакторні теорії інтелекту (Л.Терстоун, Дж.Гілфорд, Р. Мейлі).
18. Когнітивні стилі. Психологічна характеристика когнітивних стилів. Проблема взаємозв'язку когнітивних стилів.

19.Поняття про соціально-економічний статус індивідуальності. Критерії відмінностей між соціальними групами. Вплив статусного рівня на інтелект. Якість життя та чинники, що його визначають.

20.Культурний детермінізм. Культур-шок та його характеристики. Виховання в контексті культури. Крос-культурні дослідження фізичного розвитку, психічних процесів і особистості.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Максименко С.Д., Клименко. В.В. *Диференційна психологія*. Підручник. К.: Видавничий дім «Слово», 2013. 600с.
2. Палій А. А. Диференціальна психологія. К.: Академвидав, 2010. 429 с.
3. Палій А.А. Диференціальна психологія: Курс лекцій. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007. 776с.
4. Романовська Л. І., Подкоритова Л. О. Диференційна психологія. Л.: Новий Світ, 2008. 235 с.
5. Мазяр О.В. Диференціальна психологія : модульний курс :навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 284 с.
6. Туриніна О. Л. Диференціальна психологія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 136 с.

Програмові вимоги з курсу Психологічне консультування

- 1.Визначення, мета та завдання психологічного консультування.
- 2.Психологічне консультування як вид психологічної допомоги. Історія його виникнення.
- 3.Специфічні особливості та види психологічного консультування.
- 4.Поняття про консультативний контакт і його особливості в різних психотерапевтичних напрямках.
- 5.Перенесення та контрперенесення в консультуванні: визначення, риси, причини, значення.
- 6.Загальна характеристика невербальних засобів консультативної взаємодії. Техніка дзеркального відображення невербальної поведінки клієнта.
- 7.Значення невербальної поведінки клієнта для консультативного процесу.
- 8.Поведінкові ознаки позитивного та негативного ставлення клієнта в консультативному контакті.
- 9.Особливості організації та структурування першої зустрічі з клієнтом.
10. Фізичні компоненти консультативної взаємодії (обстановка психологічної консультації, структурування терапевтичного простору та часу).
11. Умови та чинники ефективності процесу консультування.

12. Морально-етичні принципи та відповідальність психолога-консультанта.

13. Основні вимоги до особистості консультанта. Модель ефективного консультанта.

14. Вплив професійної діяльності на особистість консультанта. Зміст поняття «синдром вигорання» та способи його запобігання.

15. Особливості професійної підготовки психолога-консультанта. Професійно значущі риси консультанта.

16. Психологічний зміст понять: «скарга клієнта», «психологічний запит», «проблема клієнта».

17. Характеристика процесу консультування: оптимальна часова тривалість консультативних зустрічей (з урахуванням віку клієнтів), загальна кількість зустрічей, інтервал між бесідами тощо.

18. П'ятикрокова модель інтерв'ю: етапи, завдання консультанта, психотехнічне забезпечення.

19. Еклектична модель консультативного процесу, за Б.Е. Гілландом: завдання та психотехнічне забезпечення.

20. Методи впливу і вислуховування та їх функції в структурі консультативного процесу.

21. Загальна характеристика основних технік психологічного консультування.

22. Особливості застосування психометричних методів у практиці психологічного консультування.

23. Особливості консультування клієнтів з підвищеною тривожністю. Значення механізмів психологічного захисту.

24. Особливості консультування «немотивованих» клієнтів.

25. Особливості консультування у випадку смерті близької людини. Етапи горювання.

26. Особливості консультування клієнтів, що пережили розлучення.

27. Особливості консультування клієнтів з депресіями і суїцидальними намірами.

28. Особливості консультування вороже налаштованих та агресивних клієнтів.

29. Елементи класичного психоаналізу в практиці психологічного консультування: процедури, техніки, опір та опрацювання механізмів психологічного захисту.

30. Значення та функції захисних механізмів для процесу саморегуляції клієнта.

31. Характеристика консультативного процесу в руслі аналітичної психології К.Юнга. Вербальні й невербальні методи аналітично зорієнтованого психологічного консультування.

32. Особливості застосування юнгіанської піскової терапії.

33. Основні поняття, психотехнічні прийоми та методи індивідуальної психології А.Адлера.

34. Поведінкове консультування: мета, особливості консультативного контакту, технічне забезпечення.
35. Гештальт-консультування: основні поняття, мета та психотехнічне забезпечення.
36. Трансакційний аналіз: основні поняття, мета, сучасні психотехніки.
37. Раціонально-емотивне поведінкове консультування. Застосування АВС-схеми у практиці психологічного консультування. Когнітивний підхід до консультування.
38. Клієнт-центроване консультування. Характеристика недирективних методів роботи з клієнтами.
39. Особливості консультування клієнтів з екзистенційною проблематикою, за Р. Меєм, І. Яломом, В. Франклом.
40. Прикладна логотерапія: техніки і методи.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Горностай П.П. Консультативна психологія. Теорія і практика проблемного підходу : монографія. В-во «Ніка-центр», 2025. 416 с.
2. Кузьо О. Основи психологічної практики: навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 160 с.
3. Магдисюк Л. І., Федоренко Р.П. Основи психологічного консультування: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 240 с.
<https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20907/1/opsykons.pdf>
4. Основи психологічного консультування (лекційний курс). Навч.-метод. посібник для студентів спец. «Практична психологія» Укладачі Б.А. Якимчук, І.П. Якимчук. Умань, 2019. 160 с.
5. Паркулаб О.Г. Психологічне консультування: навчально-методичний комплекс. 2-ге допов. [Електронне видання]. Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. 115 с.

Програмові вимоги з курсу Соціальна психологія

1. Предмет і завдання соціальної психології. Функції соціальної психології. Ознаки сучасної соціальної психології.
2. Місце соціальної психології у системі наукового пізнання.
3. Поняття «соціально-психологічного простору», «соціально-психологічних явищ» та «соціально-психологічної реальності» у соціальній психології.
4. Основні методи соціальної психології.
5. Етапи становлення соціальної психології. Становлення соціальної психології в Україні.
6. Статус особистості у структурі міжособистісних відносин. Складові статусу особистості: авторитет, престиж. Поняття «позиція особистості».

7. Роль як реалізація статусу і позиції особистості. Соціальна роль. Класифікації ролей (Дж. Міда, Т. Парсонса, Дж. Морено).
8. Поняття соціалізації особистості. Соціалізація як інкультурація. Соціалізація як інтерналізація. Соціалізація як адаптація. Соціалізація як конструювання соціальності.
9. Критерії соціалізованості особистості. Ресоціалізація особистості. Асоціальна поведінка. Відхильна поведінка (девіантна, делінквентна, адиктивна).
10. Стадії соціалізації.
11. Соціальні інститути соціалізації. Засоби соціалізації (традиційний, інституційний, міжособистісний, рефлексивний, стилізований).
12. Чинники та механізми соціалізації (наслідування, навіювання, соціальна фасилітація, чутки, інтеріоризація, рефлексія тощо). Форми соціалізації (цілеспрямована і стихійна).
13. Теорії соціалізації: біогенетичний, соціогенетичний, соціоекологічний (У. Бронфенбреннер), психоаналітичний підходи.
14. Сучасні теорії соціалізації (когнітивізм, ситуаціонізм, конструктивізм).
15. Види соціалізації: політична, економічна, статево-рольова.
16. Формування ідентичності особистості: фактори і механізми. Взаємозв'язок «активного» і «рефлексивного Я». Мотив самопідсилення, мотив самопізнання. Фактори, що визначають формування уявлень про «Я», механізми (К. Герген).
17. Поняття самоповаги особистості. Самооцінка особистості. Поведінкові кореляти осіб з високою і низькою самооцінкою. Поняття самоефективності А. Бандури. Безпомічність.
18. Механізми соціальної регуляції поведінки: зовнішні і внутрішні; соціальні норми, соціальні установки (аттюдюди), цінності, ціннісні орієнтації.
19. Міжособистісна комунікація: комунікатор, реципієнт. Бар'єри спілкування. Функції спілкування. Моделі комунікації: низхідна і висхідна комунікація.
20. Вербальна (усна мова, денотати і конотації) і невербальна комунікації (оптико-кінетична система знаків, «контакт очей», паралінгвістична й екстралінгвістична система знаків, проксеміка).
21. Поняття внутрішньоособистісного конфлікту. Специфіка, показники.
22. Типологія внутрішньоособистісних конфліктів. Причини виникнення внутрішньоособистісних конфліктів.
23. Поняття «атракція» (потяг), соціальна фасилітація, соціальна інгібіція, конформність підпорядкування, когнітивна реінтеграція як форми соціального впливу. Експерименти С. Мілгрема.
24. Поняття «соціальна перцепція». Соціально-психологічні механізми міжособистісного сприймання: ідентифікація, емпатія, стереотипізація, рефлексія, каузальна атрибуція. Феномен «егоцентричного приписування». Типи атрибуції: особистісна, об'єктна, обставинна.

25. Теорії когнітивної відповідності (теорія структурного балансу Ф. Хайдера, комунікативних актів Т. Ньюкома, когнітивного дисонансу Л. Фестігнера, конгруентності Ч. Осгуда і П. Таненбаума).
26. Поняття про міжособистісні стосунки: соціальні стосунки, формальні і неформальні взаємини, соціальний контроль, офіційні взаємини, особистісні стосунки. Теорія «людських відносин» Е. Мейо.
27. Поняття «міжособистісних впливів». Принцип реципрокності і соціального обміну. Концепція Р. Чалдіні (феномен «дверима в лоб», «нога у дверях», «ефект очевидця»).
28. Соціально-психологічні характеристики малої групи. Класифікація малих груп.
29. Динаміка групоутворення.
30. Лідерство і керівництво. Стили лідерства і керівництва.
31. Нормативна поведінка. Групові норми. Груповий конформізм. Нонконформна поведінка.
32. Групові рішення. Групомислення.
33. Поняття «соціально-психологічного клімату колективу». Показники СПК та чинники успішності міжособистісних стосунків у колективі. Поняття мобінгу і булінгу.
34. Групова сумісність і згуртованість. Визначення індексу згуртованості групи.
35. Стадії формування згуртованої групи. Ознаки згуртованості.
36. Конфлікти. Типи конфліктів: між особистістю і групою, внутрігрупові, міжгрупові. Функції конфліктів.
37. Способи і методи подолання конфліктів. Шляхи вирішення конфліктів. Стратегії поведінки у конфліктній ситуації.
38. Великі групи. Суттєві ознаки великих груп. Структура великих груп. Види великих груп.
39. Масові явища у великих групах : громадська думка, суспільні настрої, масові настрої, мода, чутки, паніка.
40. Натовп. Соціально-психологічні ознаки натовпу. Види натовпу: пасивний, активний, агресивний; випадковий, діючий, конвенційний, експресивний. Природа натовпу, характеристики натовпу (Г. Лебон). Особливості поведінки людини в натовпі.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ануфрієва, Н. М. Соціальна психологія: навч. посібник. 4-те вид., випр. і доп. К. : Каравела, 2022. 370 с.
2. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностаї, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.

3. Москаленко В. В. Соціальна психологія: Підручник. – 2-ге вид., випр. та доп. – К., 2008. - 688 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик : [Посібник]. - К. : Академвидав, 2003. – 448 с.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія / Л. Е. Орбан-Лембрик [Підручник] : у 2-х кн. Кн.1 Соціальна психологія особистості і спілкування. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464 с.
6. Орбан-Лембрик, Л. Е. Соціальна психологія у 2-х кн. [Текст] : підручник. Кн.2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія / Лідія Ернестівна Орбан-Лембрик. – Рек. МОН. – Чернівці : Книги - XXI, 2010. – 464с.
7. Основи соціальної психології: Навчальний посібник / М. М. Слюсаревський, В.О. Татенко, Т.М. Титаренко, Н.В. Хазратова та ін.; за ред. М.М.Слюсаревського. – К.: Міленіум, 2008. – 495 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.academia.edu/31387056/>
8. Козлова О.А. Соціальна психологія особистості та спілкування : практикум для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія» / О.А. Козлова – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 172 с.
9. Титаренко Т.М, Сучасна психологія особистості [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.academia.edu/31100016/>
10. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник. – Харків: «Контраст», 2019. – 116 с.

Програмові вимоги з курсу Вікова психологія

1. Предмет та завдання вікової психології.
2. Характеристика методів вікової психології.
3. Методологічні проблеми вікової психології
4. Порівняння змісту понять розвиток, дозрівання і ріст.
5. Основні принципи та закономірності психічного розвитку.
6. Критерії психічного розвитку та фактори психічного розвитку.
7. Поняття про вік. Основні підходи та критерії вікової періодизації (К. Бюлер, Б. Заззо, З. Фройд, Л. Кольберг, Е. Еріксон, Ж. Піаже, Л.С. Виготський та ін.).
8. Виникнення та розвиток вікової психології.
9. Біологічний підхід до розвитку (теорія рекапітуляції Ст. Холла, теорія дозрівання А. Гезелла, етологічна теорія К. Лоренца).
- 10 Психодинамічний підхід до розвитку (теорія психосексуального розвитку З. Фрейда, психосоціальна теорія Е. Еріксона).
11. Біхевіористський підхід до розвитку (теорія оперантного зумовлення Б. Скіннера, соціально-когнітивна теорія А. Бандури).
12. Когнітивно-генетичний підхід до розвитку (теорія розвитку дитячого інтелекту Ж. Піаже).

13. Контекстуальний підхід до розвитку (культурно-історична теорія Л.С. Виготського, теорія екологічних систем У. Бронфенбреннера)
14. Теорія морального розвитку Л. Кольберга.
15. Теорії розвитку у вітчизняній психології.
16. Взаємозв'язок навчання та розвитку особистості: основні концепції (Е. Торндайк, Ж. Піаже, Л.С. Виготський)
17. Пренатальний ріст та розвиток дитини. Вплив зовнішнього середовища на пренатальний розвиток дитини. Криза народження.
18. Психологічна характеристика періоду новонародженості. Розвиток орієнтації в оточуючому світі (сенсорний та перцептивний розвиток) у немовлячому віці.
19. Когнітивний розвиток у немовлячому віці. Поняття про знаково-символічну функцію свідомості.
20. Криза першого року життя. Центральні психологічні новоутворення немовлячого періоду.
21. Особливості пізнавальної сфери в ранньому віці: сприймання, увага, пам'ять, мислення. Якісні і кількісні характеристики словникового запасу дітей раннього віку.
22. Становлення Я-концепції у ранньому віці. Криза 3-х років: симптоми, шляхи подолання.
23. Загальна характеристика психічного розвитку дошкільника.
24. Гра як провідна діяльність і основний рушій розвитку в дошкільному дитинстві.
25. Соціалізація та розвиток особистості у дошкільному віці. Ідентифікація та его-ідентичність.
26. Готовність дитини до навчання у школі: основні критерії.
27. Навчання та когнітивний розвиток у молодшому шкільному віці. Причини та шляхи подолання шкільної неуспішності.
28. Розвиток емоційно-вольової та мотиваційної сфер у молодшого школяра.
29. Особливості психічного та особистісного розвитку в підлітковому віці. Почуття дорослості та особливості комунікації з підлітками.
30. Теоретичні підходи до проблеми підліткової кризи (Ст. Холл, Е. Шпрангер, В. Штерн, Ш. Бюлер, Е. Еріксон, Ж. Піаже).
31. Акцентуації характеру в підлітковому віці.
32. Чинники психічного розвитку в ранній юності. Внутрішня позиція і формування життєвих планів.
33. Особистісне та професійне самовизначення в ранній юності. Етапи становлення професійного самовизначення.
34. Психосоціальний розвиток у період ранньої дорослості.
35. Професійна підготовка та вибір професійного шляху у ранньому дорослому віці.
36. Сім'я і батьківство. Гендерна рівність, прийняття гендерних ролей та стратегії сімейного виховання.
37. Середня дорослість: особливості емоційного та когнітивного розвитку.
38. Причини та особливості переживань кризи середнього віку.

39. Загальна характеристика періоду пізньої зрілості. Старіння: фізіологічні, психологічні та соціальні причини.
40. Особистісний та соціальний розвиток у похилому віці. Екзистенційна криза: шляхи подолання.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білоус О.В. Вікова психологія: Навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2015. 108 с.
2. Крайніков Є.В. Психологія розвитку. Словник-довідник. К.: Арістей, 2004. 280 с.
3. Павелків Р.В. Вікова психологія: підручник. Вид. 2-е, стер. К.: Кондор, 2015. 469 с
4. Савчин М.В., Василенко Л.П. Вікова психологія: навч. посіб. К. : Академвидав, 2005. 360 с.
5. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А. та ін. О.В. Вікова психологія. К.: Центр учбової літератури, 2012. 346 с.
6. Токарева Н.М., Шамне А.В. Основи вікової психології: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2013. 283 с.

Програмові вимоги з курсу Психодіагностика

1. Предмет, завдання та методи психодіагностики.
2. Роль і значення шкал А. Біне у розвитку психодіагностики.
3. Соціально-етичні аспекти тестування та громадянські права.
4. Загальне поняття про стандартизацію тестових результатів. Значення стандартизації для психодіагностики.
5. Загальне поняття про надійність та статистичну значущість тесту.
6. Типи надійності. Джерела дисперсії помилки. Істинна дисперсія та дисперсія помилки.
7. Загальне поняття про валідність тесту. Види валідностей.
8. Істинна та хибна валідність.
9. Контент-аналітична процедура як метод психодіагностики. Діагностичні можливості методу контент-аналізу.
10. Проективні методи та особливості їх використання. Види проективних методик.
11. Концептуальні підходи при дослідженні міжособистісних взаємин.
12. Особливості діагностики взаємин у групі за допомогою соціометрії та референтометрії.
13. Діагностика міжособистісних взаємин на основі закономірностей практичної поведінки людей.
14. Виявлення міжособистісних взаємин модифікованим варіантом інтерперсональної діагностики тесту Лірі.
15. Особистісна риса і “профіль особистості”

16. Самосвідомість як об'єкт психодіагностики.
17. Методика семантичного диференціалу Ч. Осгуда: діагностична процедура та способи інтерпретації
18. Методика Q-сортування у діагностиці самосвідомості: діагностична процедура та способи інтерпретації.
19. Запитальник Г. Айзенка (ЕРІ) та його особливості.
20. Інтелект та особливості його вимірювання. Стандартний коефіцієнт інтелекту та спосіб його одержання.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – 296 с.
2. Белей М.Д. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості//М. Белей, І. Гоян – Івано-Франківськ, 2010. – 256 с.
3. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики. – Івано-Франківськ: Приватний підприємець Бойчук А.Б./ М. Белей – Івано-Франківськ, 2014. – 156 с.
4. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики: Навчально-методичний посібник для магістрів I курсу спеціальності "Психологія", Освітня програма "Клінічна та реабілітаційна психологія". – Івано-Франківськ: Територія друку, 2021. – 168 с.
5. Галян І. М. Психодіагностика . – К.: Академвидав. – 2009; – 2011. – 464 с. (1 і 2-ге видання).
6. Поліщук С.А. Методичний довідник з психодіагностики : навчальний посібник. – Київ, 2019. – 442 с.
7. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2012. – 328 с.
8. Психодіагностика /Під ред. М.С. Корольчука, В.І. Осьодло. – К.: Ельга "Ніка-Центр", 2004.